

Michal Stalmach
Kostas Zerdaloglu

ČERNÁ SKŘÍŇKA aneb HRY A SNY JIŘÍ KRATOCHVIL

Sabina Muchová
Jakub Stránský
Hana Vaňková

vydává Slezské divadlo Opava v sezóně 2007 - 2008
ředitel: Jindřich Pasker
redakce: Blanka Fišerová, Evžen Truppar, Jiřina Rossipalová,
Emanuel Krének, Jana Andělová-Pletichová
tisk: BITISK Opava
design a foto: Jiří Kristian

Slezské divadlo Opava, Horní náměstí 13
www.divadlo-opava.cz
předprodej vstupenek po - pá 8 - 18
marketing@divadlo-opava.cz, tel.: 553 623 144
začátky představení v 19 hodin (pokud není uvedeno jinak)

únor 2008

Sabina Muchová

	nehraje se	
	nehraje se	
3. neděle od 19 hodin <i>mimo předplatné</i>	Andrzej Saramonowicz TESTOSTERON	komedie Nevhodné pro děti do 15 let
4. pondělí od 10 hodin <i>pro školy</i>	Molière LAKOMEK	činohra
5. úterý od 17 hodin <i>mimo předplatné</i>	Vlastimil Ondruška, Tomáš Vůjtek POPELKA	muzikálová pohádka
Slevová akce – pojdte s dětmi o prázdninách do divadla!		
6. středa od 19 hodin <i>skupina 2</i>	Andrzej Saramonowicz TESTOSTERON	komedie Nevhodné pro děti do 15 let
7. čtvrtek od 19 hodin <i>skupina 6</i>	Jiří Kratochvil ČERNÁ SKŘÍŇKA aneb HRY A SNY	melancholická komedie
8. pátek od 19 hodin <i>skupina 3</i>	Jiří Kratochvil ČERNÁ SKŘÍŇKA aneb HRY A SNY	melancholická komedie
9. sobota od 10 hodin <i>skupina D</i>	VEČER NEJEN U KRÁLE VALČÍKŮ	hudebně baletní večer
10. neděle od 19 hodin <i>skupina P</i>	VEČER NEJEN U KRÁLE VALČÍKŮ	hudebně baletní večer
11. pondělí od 10 hodin <i>pro školy</i>	Carlo Goldoni SLUHA DVOU PÁNŮ	komedie
12. úterý od 19 hodin <i>skupina 1</i>	VEČER NEJEN U KRÁLE VALČÍKŮ	hudebně baletní večer
13. středa od 18 hodin <i>skupina O</i>	Emmerich Kálmán ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA	opereta
14. čtvrtek od 19 hodin <i>skupina 9</i>	VEČER NEJEN U KRÁLE VALČÍKŮ	hudebně baletní večer
15. pátek od 19 hodin <i>skupina 4</i>	Jiří Kratochvil ČERNÁ SKŘÍŇKA aneb HRY A SNY	melancholická komedie
16. sobota od 18 hodin <i>mimo předplatné</i>	VEČER NEJEN U KRÁLE VALČÍKŮ	hudebně baletní večer
+ přípitek = slavnostní zahájení plesu THÁLIE A AESKULAPA (pokračování plesu v hotelu Koruna)		
17. neděle od 14 a 16,30 <i>mimo předplatné</i>	FERDA MRAVENEK hostuje Těšínské divadlo Český Těšín	pohádka
18. pondělí od 10 hodin <i>pro školy</i>	Peter Shaffer AMADEUS	komedie

19. úterý od 19 hodin <i>skupina 5</i>	Andrzej Saramonowicz TESTOSTERON	komedie Nevhodné pro děti do 15 let
20. středa od 19 hodin <i>zakoupené předst.</i>	Francis Veber BLBEC K VEČEŘI	komedie
22. pátek od 18 hodin	Slavnostní vyhlášení ankety nejúspěšnějších sportovců a sportovních kolektivů za rok 2007	nehraje se
23. sobota od 19 hodin <i>skupina 7</i>	Ikuma Dan YUZURU	opera v japonském originále
24. neděle od 19 hodin <i>mimo předplatné</i>	Francis Veber BLBEC K VEČEŘI	komedie
25. pondělí od 10 hodin <i>pro školy</i>	Francis Veber BLBEC K VEČEŘI	komedie
26. úterý od 18 hodin <i>skupina S</i>	Emmerich Kálmán ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA	opereta
27. středa od 19 hodin <i>skupina M</i>	Andrzej Saramonowicz TESTOSTERON	komedie Nevhodné pro děti do 15 let
28. čtvrtek od 10 hodin <i>pro školy</i>	Ladislav Stroupežnický NAŠI FURIANTI	činohra
29. pátek od 10 hodin <i>pro školy</i>	Miloš Macourek, Jana Sprová MACH A ŠEBESTOVÁ	činohra

POPELKA

ZÁJEZDY V ÚNORU

12. úterý od 11.00 hodin Molière - LAKOMEK	Nový Jičín
14. čtvrtek od 19.00 hodin Francis Veber - BLBEC K VEČEŘI	Frýdek-Místek
17. neděle od 16 hodin Vlastimil Ondruška, Tomáš Vůjtek - POPELKA	Karviná
22. pátek od 11 hodin Molière - LAKOMEK	Bruntál

NAPSALI O NÁS

V OPAVĚ ZA VŠECHNO MŮŽE TESTOSTERON Ve Slezském divadle jadrná patálie řídkého případu dvojčat, která mají různé matky

Ocitneme se na svatbě, která se neuskuteční. Chlapci ovládají prudké vášně. Dva sledují, že se narodili v jeden den a mají stejného otce. „Jsme řídký případ dvojčat, která mají různé matky.“ zafilozofuje hloubavější. Za všechno může Testosteron Poláka Andrzeje Saramonowicze. Českou premiéru, ale na pěšinku učesanou, měl v Budějicích. Teprve ve Slezském divadle jí Michal Lang, zdatný borec z Prahy, dodal správný peloponéský říz.

Vlastně ta hra vznikla trochu jako reakce na feministkami vydobytá práva žen, zatímco muži bojují jen mezi sebou. A když tedy zásluhou Evy Enslarové mohou mít roby Monology vagíny (moc dobře je hrají v pražské Černé labuti), proč by se chlapi neměli utěšovat Testosteronem?! To není droga, nýbrž mužský steroidní hormon určující mimo jiné – zjednodušeně pro pochopení hry – kdo má delší chlupy nebo prvotní pohlavní znak. Také v Testosteronu se odvíjí chlapácké soupeření o vůdcovství stáda. Argotem tak věrohodným, že se mnohé premiérové divačky raději ještě doma při snění o milostné předešle. Ale pozor, inscenace je to skoro intelektuální. Její hrdinové mají akademické vzdělání.

Tedy až na ženichova otce Stavrose, kterého hraje Kostas Zerdaloglu. A jednoho z mnoha jeho netušených synů, které rozesel po kraji, číšníka Tita (Zdeněk Jorda). Ženich Kornel (Jakub Stránský) je ornitolog, jeho bratr Janis (Václav Hanzl) právník, přítel Robal (Michal Stalmach) mikrobiolog, nešťastný otloukánek Tretin (František Černín) textař... Jestli má akademii bubeník Fistach (ocvočkovaný Petr Vaněk), stárnoucí rocker, neříká se. Podle něj je zkrátka všechno „masakr“. Svět je ale malý. Všichni se proplétají mezi stejnými ženami. Závěrečné sirtaki zvládli ovšem bravurně jen Řek Kostas a Jorda. Dostalo se jim testosteronu určitě nejvíc. Poučné. A já pořád, proč se Topolánek s Paroubkem tak srdatě vrhli do pozdněmního soupeření, kdo jako kohout urve mladší slepici. Čeho jim v pubertě bylo dáno málo, demonstrují jako doplněk vůdcovských kariér.

(Jiří P. Kříž, Právo 21. 11. 2007)

Česká premiéra nabídla divákům absurdní příběh

(...) Vyzdvihnout je nutné především režijní pojetí Zdeňka Kaloče, které bylo v daných podmínkách hodné obdivu. Uznání si zaslouží také všichni účinkující – Michal Stalmach jako emigrant Petr a Jakub Stránský v roli jeho přítele Nikolaje jsou mladí muži, kteří v roce

1968 utekli před sovětskou okupací do Ameriky a nyní se vracejí zpátky. Stalmach vystihl dilema člověka, který se chce vrátit k matce a sestře, ale netuší, jak bude přijat. Svě obavy promítá do snu na newyorském letišti během čekání na zpožděný odlet. Stránský představuje mladíka, který si žádné starosti tohoto druhu nepřipouští, ale komplikace s odletem ho přesto znejistí. Závěr hry mu v tomto směru dává zapravdu.

Velké nároky klade dílo na matku (Hana Vaňková) a sestru (Sabina Muchová), které za Petrovy nepřítomnosti restituovaly zájezdní hostinec, patřící jejich rodině do roku 1948. Obě představitelky v rychlém sledu střídají prvky hororu, grotesky i civilního projevu s obdivuhodným nasazením. Ze Zerdalogluova Mrchožrouta jde občas mráz po zádech nejenom díky perfektní vizáži tělesně i duševně postiženého člověka, ale také z jeho civilního podání s úspornými gesty a mimikou.

(Jitka Hrušková, Deník 18. 1. 2008)

ÚNOROVÁ PREMIÉRA

VEČER NEJEN U KRÁLE VALČÍKŮ

Králové valčíků byli dva a oba Straussové, otec a syn, oba se jmenovali Johannové, žezlo po otci převzal syn a délka jeho éry nemá obdoby. Je to světový pojem a označení hvězdy první velikosti, vždyť také byl společně s královnou Viktorií a kancléřem Bismarkem označen za nejoblíbenější světovou osobnost roku 1890. A víte, který byl první světový slágr? Ani Johann Strauss ml. nemohl tušit, že se jím stane jeho 314. kompozice a to valčík „Na krásném modrém Dunaji.“ Stal se skutečně největším hitem dějin a publikum Pařížské světové výstavy jej přijalo jako světovou hymnu.

Zveme Vás na premiéru v neděli 10. února 2008 v 19 hodin, kde Vám slovem, hudbou a tancem budeme vyprávět zajímavý příběh populární hudby devatenáctého století, šoubiznysu zvaném vídeňský valčík, příběh dynastie Straussů, příběh, který ovlivnil miliony lidí na celém světě. Věříme, že zaujme a potěší i Vás.

Večer před premiérou

Večer před premiérou se uskuteční ve čtvrtek 7. února v 19.00 hodin na Sborovém sále Slezského divadla. Srdečně zveme všechny příznivce. -tru-

VE ZKRATCE

ČESKÁ PREMIÉRA ČERNÉ SKŘÍŇKY

V neděli 13. ledna 2008 jsme s úspěchem uvedli jako první v České republice (a také na světě) hru

českého spisovatele a dramatika Jiřího Kratochvila v režii legendárního Zdeňka Kaloče. Premiérové publikum mělo možnost sledovat inscenaci společně se samotným autorem, přítomným v hledišti, a dalšími významnými hosty. Nenechte si ujít některou z repríz této zajímavé inscenace.

FERDA MRAVENEC

S pohádkovým muzikálem o napínavých dobro-družstvích Ferdy mravence, brouka Pytlíka, Berušky a jejich kamarádů hostuje Těšínské divadlo Český Těšín v Opavě dne 17. února 2008

ve 14.00 a 16.30 hodin. Pohádkový hit režíroval Karol Suszka a jeho autory jsou Iva Peřinová, Leszek Wronka, Vladimír Čort. Kdo by neznal toho šviháka s puntíkováným motýlkem pod krkem a nezapomenutelným humorem. Tento letitý předek comicsů okouzluje generace dětí, ale i jejich rodičů. Proto má stejnojmenný muzikál úspěch u dětských diváků dodnes, o čemž svědčí úctyhodný počet repríz, které potěšily děti v různých městech naší republiky. Vždyť Těšínské divadlo uvedlo premiéru tohoto dětského muzikálu v roce 1994 a protože zájem o něj stále trvá může být vbrzku kandidátem na umístění v knize rekordů! -ros-

KONCERT PRO OPAVSKOU CHARITU

Již poosmé se sešli v neděli 6. ledna 2008 v zcela zaplněném sále Minoritského kláštera pěvci opavské opery se svými příznivci, z dopisu ředitele Charity Jana Hanuše citujeme...

„Rád bych i touto cestou poděkoval za další a opět velmi vydařený koncert Růže pro Vás. Jsme rádi, že se vždy najdou mezi divadelníky umělci, kteří nezištně pomáhají tím, co sami dokonale ovládají a to zpěvem a hudbou. Děkuji Vám za provázání Vaší umělecké činnosti s naší charitativní, těšíme se, že i nadále bude naše spolupráce pokračovat.“

-tru-

VÝSTAVA VE FOYER

Joan Miró v Opavě (foto E. Křenek)

Rodák z Barcelony, malíř, grafik a sochař Joan Miró (1893 – 1983) patří mezi tři nejvřhlasnější moderní španělské umělce společně s P. Picassem a S. Dalím. Jeho výraz ve všech výtvarných disciplínách je svou výraznou linkou i barevností lehce rozpoznatelný a čitelný i srozumitelný a ladí v monumentálních dílech stejně jako v drobnější grafice. Kolekce několika originálů grafik z roku 1971 „Derier le Miroir“ vytvořených v Paříži provází katalog Miróovy výstavy a poskytne velký zážitek opavským divadelním návštěvníkům po celý únor a březen 2008. Je to jedinečná příležitost zhlédnout rozložený katalog s nádhernými litografiemi, které k nám mluví nezaměnitelnou řečí. Je to první Miróova výstava na Moravě.

-kř-

VZPOMÍNÁME

Emílie Žáková – IN MEMORIAM

V sezoně 1954/1955 nastoupila do opavského divadla jako vyzrálá, kultivovaná pěvkyně a okamžitě na dobu 25 sezon patřila k významným sólistům v historii

opavské opery. Její lyricko-dramatický soprán s tmavým zabarvením těšil diváky v desítkách operních rolí od Mařenky po Vendulku, od Toscy po Madamme Butterfly, stejně jako od Aidy po Leonoru a v mnoha dalších Verdiho operách. Byla skvělou Agátou v Čarostřelci, Lisou v Pikové dámě, Moniuszkovou Halkou, Wagnerovou Alžbětou i Sentou a v r. 1980 se rozloučila Santuzou v Mascagniho Sedláku kavalírem. Byla to umělkyně velké emotivní síly, technické dokonalosti a pracovní kázně. Pro svou srdečnou povahu byla oblíbená mezi všemi složkami pracovníků Slezského divadla. Svého manžela i ředitele divadla Jana Pirníka přežila o 20 let a opustila tento svět na konci roku 2007.

-kř-

V Marchnerově opeře Hans Heiling (foto Emanuel Křenek)

Opuštěné pomníky sochařky Jaroslavy Lukešové

Akademická sochařka Jaroslava Lukešová, která je autorkou dominantní sochy Petra Bezruče ve Dvořákových sadech, posvětila svým uměním další opavské realizace jako je P. Křížkovský i busta P. Bezruče na stejnojmenném náměstí. Se svým manželem, sochařem Jaroslavem Kýnem, který pro Opavu vytvořil řadu krásných děl (Matka s dítětem před školou E. Beneše nebo Dívčí akt před Geodézií) se podílela na památníku na Ostré hůrce v Hájí. Její poslední dílo, pamětní deska Heliodora Píky, je na opavské radnici. Jejich syn, známý historik architektury Zdeněk Lukeš, vyrůstal po jistý čas v Opavě. Umělkyně skonala na konci minulého roku.

-kř-

ZAJÍMAVOSTI

Je tomu 80 let, kdy 8. února 1928 uskutečnil skotský průkopník televize John Logie Baier první dálkový televizní přenos. Podařilo se mu vyslat z Londýna přes oceán do New Yorku několik záběrů malé panenky a nakonec si sedl před kameru sám.

A proč ta vzpomínka? V těchto dnech si již zvykáme na přímé přenosy oper z Metropolitní opery v New Yorku ať už v kinosálech či budovách divadel. Můžeme se tak dostat na špičková představení operní světové produkce za minimální cenu. Neměl jsem dosud tuto příležitost, ale dle pražských kolegů je to nesmírně zajímavé a dokonalé. Takže se máme na co těšit třeba jednou i v Opavě, ale myslím si, že atmosféru živého představení nelze nahradit sebedokonalější technikou.

Víte, že 11.února 1893, tedy před 115 lety, podepsal císař František Josef I. Zákon o pražské asanaci? Na státní útraty měla být zbořena celá čtvrť Josefov a velká část Starého Města. Podle schváleného projektu mělo být Václavské náměstí prodlouženo až k řece Vltavě a jako velkolepý bulvár mělo vést dál přes most Sv. Čecha až do Dejvic. Zbořeno mělo být STAVOVSKÉ DIVADLO a domy v okolí Týnského chrámu. Pro obrovské protesty k tomuto schválenému projektu nedošlo, ale stejně více jak 600 domů bylo zbouráno na základě pozměněného zákona.

zajímavosti připravil –tru-

VÝROČÍ

Státní opera Praha

Dnes druhá operní scéna v Praze slouží již celé století. Vznikla jako reakce pražských Němců na postavení českého Národního divadla. Nesla název Neues Deutsches Theater. Po druhé světové válce

se budova proměnila v Divadlo 5. května a posléze ve Velkou operu 5. května. V padesátých letech se budova stala třetí scénou Národního divadla pod názvem Smetanovo divadlo. Tato scéna od svého vzniku tvořila pendant kultury Prahy a hostovali na ní hvězdy divadelního a hlavně operního světa jako Josef Kainz či Enrico Caruso. Vystřídala se tu řada vynikajících dirigentů od A. Zemlinského po G. Széla. Častými hosty i trvalými členy byli pěvci ND v Praze z ryze praktických důvodů. Vděčnými diváky tohoto divadla od dětských let byli třeba F. Werfel, M. Brod nebo Franz Kafka. Lze také připomenout opavské umělce, kteří okusili sladká prkna a úchvatný pohled z jeviště do hlediště tohoto stále krásného a architektonicky neporušeného divadla věhlasných stavitelů mnoha světových divadel Fellnera a Hellmera.

Alespoň několik jmen opavských šťastlivců: Hans Hotten a po válce Antonín Brož, E. Křenek (s činohrou ND) až po Z. Jágra, O. Procházkovou, M. Vojtu a A. Vovka. Na konci druhého tisíciletí ředitelským žezlem vládl tomuto divadlo Opavan, operní režisér K. Drgáč. Za povšimnutí stojí, že na stoleté medaili z roku 1907 je zachyceno průčelí, podobající se opavskému divadlu.

-kř-

Originální medaile k otevření Státní opery Praha. (foto E. Křenek)

Caruso a Šaljapin

Představovat opernímu divákovi tyto dva doslova pojmy v operním zpěvu není nutné,ale snad bude zajímavé vzpomenout v únoru jejich narozenin, od kterých u obou uplyne 135 let.

Fjodor Ivanovič ŠALJAPIN, jeden z nejslavnějších operních pěvců světa všech dob, se narodil 13.února 1873 v Kazani. Prožil neradostné dětství a dlouhá a trnitá byla jeho cesta na pěvecký Olymp. Že je život plný paradoxů o tom svědčí příhoda, kdy se hlásil do sboru jistého zábavního podniku, nebyl přijat pro slabý hlasový fond, zato byli přijati jiní uchazeči, mezi nimi o pět let starší Alexej Maximovič Peškov, který se později proslavil jako spisovatel Maxim Gorkij. Jeho první vystoupení na divadle, kdy ze sebe trémou nedostal ani slovo, skončilo fiaskem a budoucí hvězda nejpřednějších světových scén byla za doprovodu ran a nadávek rozlíceného divadelního ředitele doslova vykopána z divadla.

Až setkání s bohatým mecenášem Savou Ivanovičem Mamontovem, který byl velký znalec hudebního umění, změnilo Šaljapinovi život a jeho hvězda začala strmě stoupat vzhůru. Poprvé v Praze zpíval v r.1925 v ND a i v Lucerně,vzpomíná na to i otec Václava Havla ve svých memoárech. Po druhé v r.1930 a naposled v roce 1937, ale to se již choval jako stárnoucí primadona se všemi nectnostmi, dokázal přerušit představení a vynadat dirigentovi a klepáním taktu nahou si vynutit své tempo, když ovšem předtím zkoušku odmítl. O rok později 12.dubna 1938 v Paříži zemřel a byl pohřben na slavném pařížském hřbitově Père Lachaise.

Enrico CARUSO narozen 27.února 1873 v Neapoli, zářil na nejpřednějších operních scénách jako Šaljapin, ovšem jako tenor, což je drahé koření, a patřil k nejlépe placeným operním pěvcům na světě v té době.

Málo se ví , že byl devatenáctým synem svých rodičů a osud se k jeho rodičům zachoval neuvěřitelně krutě, když všech 18 Carusových bratrů zemřelo ještě v dětství. Když byly malému Enricovi tři roky, přišel na svět dvacátý chlapec Giovanni a následně ještě jediná dcera Anna.

I jeho jinošská léta byla nesmírně tvrdá a o hudebním vzdělání se mu mohlo jen zdát. Ale i jemu, jako Šaljapinovi, vzešla hvězda v podobě renomovaného učitele zpěvu Guglielma Vergineho, ale za zcela zvláštních podmínek. Maestro se uvolil vyučovat Causa zadarmo, ale...po zahájení jeho případné kariéry mu bude Causo vyplácet po dobu 5 let čtvrtinu ze svých honorářů. Dnes je naprosto jasné, že Maestro takové smlouvy nikdy nelitoval.

Jako blesk z nebe zapůsobila v roce 1904 v Praze zpráva o tom,že ke dvěma pohostinským vystoupením zavítá v květnu do Prahy sám božský Caruso. Tenkrát byl jeho honorář 150 marek za večer, později to již bylo více než 10.000 marek za večer, což si již pražské německé divadlo (Státní opera) nemohlo dovolit.

Slavný pěvec (doplatil na svou kuřáckou vášeň) zemřel 2. srpna 1921 ve věku pouhých 48 let v rodné Neapoli.

-tru-